

This project is co-financed by the European Union

Justičné vzdelávanie v civilnej oblasti práva EÚ
v inter-regionálnom praktickom kontexte

Cezhraničné dedičstvá: „nové NARIADENIE O DEDIČSTVE v praxi“

117DT06

Spracovala JUDr. Miriam Imrich Breznoščáková, PhD., notárka

Externá členka Pedagogického zboru Justičnej akadémie SR

Konaný dňa 2.-3. marca 2017

Školiace zariadenie Justičnej akadémie SR, Omšenie

This project is co-financed by the European Union

Justičné vzdelávanie v civilnej oblasti práva EÚ
v inter-regionálnom praktickom kontexte

**Cezhraničné dedičstvá:
„nové NARIADENIE O DEDIČSTVE v praxi“**

117DT06

*Introduction to the Succession Regulation –
what is new?*

General Background and key features

Ako riešiť cezhraničné dedičstvo?

Treba zodpovedať aj tieto otázky:

- *Jedná sa o konanie s cudzím prvkom?*

Stret právnych poriadkov dvoch (viacerých) štátov z dôvodu kolízie/rôznorodosti dedičských štatútov : štátneho občianstva poručiťa, pobytu poručiťa a majetku

*- na určenie právomoci a rozhodného práva slúžia kolízne normy obsahujúce kritéria na ich určenie: **lex rei sitae**, - **lex patriae al. - lex domicil***

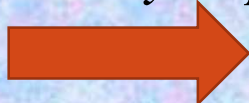
*„ **habitual residence**“ –prinieslo medz. právo súkromné*

- *Uplatní sa Nariadenie EÚ, alebo MPS či MZ?*
- *Kto začne konať? Kto má právomoc?*
- *Aké je rozhodné právo? Je platná voľba práva? Použijem spätný odkaz?*
- *Je platný závet či iný úkon mortis causa?*

Nariadenie EÚ 650/2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve

- *priamo záväzná norma, aplikovateľná bez potreby implementácie*

Nariadenie PRINIESLO? (má priniest’):

- *urýchlenie cezhr. ded. konaní, v jedinom ded. konaní*
- *zladenie ius a fori, jednota jurisdikčných pravidiel*
- *voľba rozhodného práva poruč. právomoci*
- *vzájomné uznávanie rozhodnutí a prijatie verejných listín v ded. veciach*
- *Zavedenie jednotného európskeho osvedčenia o dedičstve (certifikátu)*
- *Preambula 83 recitálov, právny text 84 článkov v 6 kapitolách*

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 1329/2014

z 9. decembra 2014, ktorým sa stanovujú tlačivá uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 .. Prílohy I-V, príloha IV (Žiadosť) a príloha V (Európske osvedčenie o dedičstve) má ďalších V príloh

Časová pôsobnosť Nariadenia

- Prijaté 4.7.2012, zverejnené 27.7.2012 v Ú. v. EÚ, séria L 201, s.107,
  - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=OJ:L:2012:201:TOC>
  - účinnosť 17.8.2012 (20-ty deň po zverejnení),
  - **Čl. 84 uplatňuje sa po poruč. zomretých od 17. 08. 2015**
  - **Čl. 83 ods. 1-4 - prechodné ustanovenia na platnosť úkonov mortis causa**
  - **korigendá : L344/3 z 14.12.2012, L60/140 z 2.3.2013, *L299/34 z 17.10.2014 sa týka slovenskej jazykovej verzie nariadenia, L 229/16 z 3.9.2015**
-
- **Do 17.8.2015 zomretí MZ+MPS**

Územná pôsobnosť Nariadenia

- čl. 84 - *Nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami. (Spoj. Kráľovstvo, Írsko a Dánsko – vylúčené z pôsobnosti)*
- *Extrateritoriálny dosah – Nariadenie síce nemôže zakladať právomoc 3. štátu (Nariadenie sa naň nevzťahuje) , ale zakladá právomoc členského štátu konať aj o majetku na území 3. štátu výnimka (čl.12) Ak je súčasťou dedičstva majetok nachádzajúci sa v treťom štáte, súd, ktorý začal v dedičskej veci konať, môže na žiadosť niektorého z účastníkov rozhodnúť, že o takomto majetku **nebude konať**, ak sa možno odôvodnene domnievať, že jeho rozhodnutie týkajúce sa takéhoto majetku nebude v danom treťom štáte uznané, prípadne vyhlásené za vykonateľné. ,,*

Vecná pôsobnosť Nariadenia

- čl.1 ods.1,1.veta-Nariadenie sa vzťahuje na dedenie majetku zosnulých osôb (+vecná pôsobnosť)
- čl. 1.1. 2. veta – Nevzťahuje sa na daňové, colné a správne veci(- vecná pôsobnosť)
- Čl. 1 ods. 2.– Z rozsahu pôsobnosti tohto Nariadenia sú vylúčené :osobný stav, právna spôsobilosť, nezvestnosť, neprítomnosť; ..majetkových práv vyplývajúcich z manželského zväzku BSM a majetkových práv zo vzťahov, ktoré majú podľa RP porovnateľné účinky ako manželstvo; vyživovacie povinnosti, formálna platnosť právnych úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti urobených ústne; majetkové práva, podiely a majetok vytvorený alebo prevedený inak ako dedením, právo obchodných spoločností , trusty; povaha vecných práv a zápis práv k nehnuteľ. alebo hnutel'. veciam do registra a účinky zápisu alebo opomenutia zápisu do registra (Implicitné, negatívne vymedzenie)
- Rozsah pôsobnosti aj na právne otázky predbežné vymedzené v čl. 23.1 – PP podľa N sa spravuje celé dedičstvo, (Explicitné, pozitívne vymedzenie) - najmä: -čl.23.2

Pravidlá výkladu Nariadenia

- ❑ *Za použitia „Preambuly,“ akéhosi komentára*
- ❑ *Za použitia „Prechodných ustanovení“ - Čl. 83 ods. 1-4 a účinnosti v čl. 84*
- ❑ *Aplikujúc výklad pojmov čl. 3.1, 3.2-I. kapitola*
- ❑ *Zohľadniac extrateritoriálny charakter –II. a III. kapitola*
- ❑ *Využitím mechanizmov zjednotenia „legis fori“ II. a III. kapitola*
- ❑ *Využitím mechanizmov založenie právomoci čl. štátu II. kapitola*
- ❑ *Dodržiavaním systematiky hierarchie kolíznych noriem a vzťahov medzi nimi - snaha aplikovať Nariadenie*

Kľúčové pojmy Nariadenia

- Nariadenie EÚ,
- cezhraničné dedičstvá,
- právomoc,
- rozhodné právo,
- ius, fori,
- zjednotenie,
- uznávanie,
- vykonateľnosť,
- rozhodnutie,
- európske osvedčenie o dedičstve,
- dedičská vec,
- dedič,
- zosnulý (poručiteľ),
- členský štát,
- štát pôvodu,
- obvyklý pobyt
- rozhodnutie,
- súd,
- verejná listina,
- dedenie

This project is co-financed by the European Union

Justičné vzdelávanie v civilnej oblasti práva EÚ
v inter-regionálnom praktickom kontexte

**Cezhraničné dedičstvá:
„nové NARIADENIE O DEDIČSTVE v praxi“**

117DT06

*National experiences with
the new Succession Regulation*

Main difficulties and the way forward

Hierarchia a systematika slovenských, európskych a medzinárodných noriem upravujúcich dedenie

A: Nariadenie o cezhraničných dedičstvách - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve

- čl. 84 - Nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami. (Spoj. Kráľovstvo, Írsko a Dánsko – vylúčené z pôsobnosti)
- Akýkoľvek cudzí prvok v zásade...uplatniteľnosť Nariadenia

B. Osobitné medzinárodné zmluvy – web MSSR(predchodca SR a 19 štátov),

- čl. 75 Nariadenia- vzťah čl. štát a tretí štát, vzťah čl. štát a čl. štát

Ods. 1 -čl. štát + 3. štát : [dohovory, ktorých stranou sú aj nečlenské štáty]: „Týmto nariadením nie je dotknuté uplatňovanie medzinárodných dohovorov, ktorých zmluvnou stranou je v čase prijatia tohto nariadenia jeden alebo viacero členských štátov a ktoré sa týkajú otázok upravených v tomto nariadení.“ **zachované MD**

ods. 2 - čl. štát+čl. štát [dohovory, ktorých stranou sú len členské štáty]: „ Bez ohľadu na odsek 1 má toto nariadenie medzi členskými štátmi prednosť pred dohovormi uzavretými výlučne medzi dvoma alebo viacerými z nich v rozsahu, v akom sa týkajú otázok upravených v tomto nariadení.“ : **vylúčené MD v rozsahu Nariadenia**

C. ZMPS zákon č.97/1963Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom

Zmluvy a dohovory o právnej pomoci, ktorými je SR viazaná

1. Zmluva medzi ČSSR a **Maďarskou** ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach (Bratislava 28. 3. 1989, ozn. č. 63/1990 Zb.);
2. Zmluva medzi ČSSR a **Poľskou** ľudovou republikou o právnej pomoci o úprave právnych vzťahov vo veciach občianskych, rodinných, pracovných a trestných (Varšava, 21. 12. 1987, vyhl. č. 42/1989 Zb.); str. 5
3. Zmluva medzi ČSSR a **Rakúskou** republikou o vzájomnom právnom styku vo veciach občianskoprávných, o listinách a o právnych informáciách so Záverečným protokolom (Praha 10. 11. 1961, vyhl. č. 9/1963 Zb.);
4. Zmluva medzi ČSSR a **Bulharskou** ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov vo veciach občianskych, rodinných a trestných (Sofia 25. 11. 1976, vyhl. č. 3/1978 Zb.); str. 13
5. **Cyperskou** republikou o právnej pomoci vo veciach občianskych a trestných (Nikózia, 23. 4. 1982, vyhl. č. 96/1983 Zb.);
6. Zmluva medzi vládou ČSSR a vládou Francúzskej republiky o právnej pomoci, uznaní a výkone rozhodnutí vo veciach občianskych, rodinných a obchodných (Paríž 10. 5. 1984, vyhl. č. 83/1985 Zb.);
7. Zmluva medzi ČSSR a Gréckou republikou o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach (Atény 22. 10. 1980, vyhl. č. 102/1983 Zb.);
8. *Zmluva medzi ČSSR a Socialistickou federatívnou republikou Juhosláviou (Platí vo vzťahu ku všetkým nástupníckym štátom SFRJ: Bosna a Hercegovina, Chorvátsko, Macedónia, Slovinsko, Srbsko a Čierna Hora) o úprave právnych vzťahov vo veciach občianskych, rodinných a trestných (Belehrad 20. 1. 1964, vyhl. č. 207/1964 Zb.); str. 57 Protokol o vstupe do zmlúv nástupníckymi štátmi od r. 2015 až do r. 2016*
9. Dohoda medzi Republikou československou a Republikou portugalskou o vzájomnej právnej pomoci vo veciach občianskych a obchodných (Lisabon 23. 11. 1927, vyhl. č. 22/1931 Zb.);
10. Zmluva medzi ČSR a Rumunskou ľudovou republikou o právnej pomoci vo veciach občianskych, rodinných a trestných (Praha 25. 10. 1958, vyhl. č. 31/1959 Zb.); str. 72
11. Zmluva medzi ČSSR a Španielskom o právnej pomoci, uznaní a výkone rozhodnutí v občianskych veciach (Madrid 4. 5. 1987, vyhl. č. 6/1989 Zb.);
12. Dohoda medzi republikou Československou a Švajčiarskom o vzájomnej právnej pomoci vo veciach občianskych a obchodných s Dodatkovým protokolom (Bern, 21. 12. 1926, vyhl. č. 9/1928 Zb.);
13. Dohovor medzi republikou Československou a Švajčiarskom o uznaní a výkone súdnych rozhodnutí (Bern, 21. 12. 1926, vyhl. č. 23/1929 Zb.);
14. Zmluva medzi ČSSR a Talianskou republikou o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach (Praha, 6. 12. 1985, ozn. č. 508/1990 Zb.);
15. Zmluva medzi ČSSR a Vietnamskou socialistickou republikou o právnej pomoci vo veciach občianskych a trestných (Praha, 12. 10. 1982, vyhl. č. 98/1984 Zb.); str. 116
16. Zmluva medzi Republikou československou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Írska o právnej pomoci vo veciach občianskych (Londýn 11. 11. 1924, vyhl. č. 70/1926 Zb.); (Platí vo vzťahu k Veľkej Británii, Austrálii, Kanade, Keni, Novému Zélandu, JAR, Bahamám, Fidži, Lesotho, Nauru, Svazijsko, Tonga) a Dodatkový dohovor o civilnom konaní súdnom medzi Republikou československou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska (Praha 15. 2. 1935, vyhl. č. 178/1935 Zb.) (Platí vo vzťahu k Lesotho, Keni)
17. Zmluva medzi ČSSR a ZSSR (Platí vo vzťahu k Rusku, Arménsku, Azerbajdžanu, Bielorusku, Kazachstanu, Moldavsku, Tadžikistanu, Turkménsku, Ukrajinu a Uzbekistanu) o právnej pomoci a právnych vzťahoch vo veciach občianskych, rodinných a trestných (Moskva 12. 8. 1982, vyhl. č. 95/1983 Zb.); str. 128 – Oznámenie MZV SR 274/2000 Z.z.-Protokol o vstupe do zmlúv nástupníckymi štátmi
18. Zmluva medzi Slovenskou republikou a **Českou** republikou o právnej pomoci poskytovanej justičnými orgánmi a úprave niektorých právnych vzťahov v občianskych a trestných veciach so Záverečným protokolom (Praha 29. októbra 1992, ozn. č. 193/1993 Z.z.);
19. **Belgickým** kráľovstvom o právnej pomoci vo veciach občianskych, rodinných a obchodných (Praha 15. 10. 1984, vyhl. č. 59/1986 Zb.);

Legislatívne zmeny v NP, OSP, ZMPS

Jedná sa o zák. č. 267/ 2015 Z.z. - navrhovaná účinnosť 17.8.2015

- **I. čl. novelu Notárskeho poriadku**

§ 54 sa za slová „listinu o vydedení“ vkladá čiarka a slová „**vyhlásenie o voľbe práva podľa osobitného predpisu^{4a)}**“ a za slová „odvolanie týchto úkonov“ sa vkladajú slová „(ďalej len „závet“)“...legislatívna skratka

- **II. čl. novelu OSP**

§175zcb- §175zcg – Európske osvedčenie o dedičstve + stratil účinnosť 1. júla 2016

- **III. čl. novelu ZMPS**

(čl-31) „**§ 67a Adaptácia práva**“ v právomoci súdu – v konaní o uznanie alebo výkon cudzieho rozhodnutia, vykoná premenu cudzieho práva alebo v samostatnom konaní

- IV. čl. obsahuje novelu Z o súdnych poplatkoch

- V. čl. - účinný od 1.12.2015 a čl. II stráca účinnosť 1. júla 2016

- **Civilný mimosporový poriadok – zák. č. 161/2016 Z.z.**

Európske osvedčenie o dedičstve - ust. § 214 - §219

Ich znenie je totožné so znením novely OSP ust. § 175zcb-175zcg

- **Novela VYHLÁŠKY MS SR č. 206/2016**, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MS SR č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom

poriadku pre obvodné súde; krajské súde; Špeciálny súd a vojenský súd;

Inf. SR z MS SR - Čl. 78.1 c) – notár/súd...súd , d) notári a súdy ... Okresný súd

*§214 „Orgánom štátu pôvodu s právomocou vydať európske osvedčenie o dedičstve je notár poverený súdom na konanie o dedičstve. Po skončení konania o dedičstve je ním notár, ktorý bol poverený na konanie o dedičstve. Ak takého notára niet, poverí súd na konanie o žiadosti o vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve **notára** podľa §162 CMP*

1. Poverenie počas konania

2. Bez poverenia na základe zmocnenia zákona

3. Osobitné poverenie na vydanie EDO

„§ 215(1) CMP Ak notár na základe žiadosti vydá EDO, zaregistruje ho v Notárskom centrálnom registri listín.“ Vykonáva sa v rámci registra Dnot, pri lustrácii v NCRzá, ako ďalšia voľba

Iné úkony ohľadom EDO §215-§219:Notár tak vykoná :

a) Opravu EDO – administratívna chyba

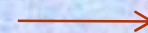
b) Zmenu EDO – preukázané skutočnosti sčasti inak ako vo vydanom EDO

c) Odvolanie EDO - preukázané skutočnosti celkom inak ako vo vydanom EDO

d) Pozastavenie účinkov EDO – kým sa EDO nezmení, neodvolá

§16 CMP - Úkony a rozhodnutia notára sú úkonmi a rozhodnutiami súdu,

§161 – Súd v konaní o dedičstve rozhoduje uznesením

Čl. 72.1 predpokladá vydanie rozhodnutí (v SR uznesení) + EDO je jeho príloha

§69 (§70)+ §72 ods. 1 CMP je odvolacím orgánom súd prvej inštancie

Nové uznesenia v CMP podľa Nariadenia

V SÚVISLOSTI S NARIADENÍM –PRÁVOMOC

§161 CSP zastaví a vyhlási, že nemá právomoc podľa čl. 15 (čl.14)

§161 CSP preruší a následne sa vzdá právomoci podľa čl. 17 (čl.14)

§161 CSP sa vzdá právomoci podľa čl. 18 (súvisiace konania)

Zastaví konanie, lebo uzavretá dohodu o voľbe súdu (čl. 5) Nariadenia)

Zastaví konanie a odmietne vykonávať právomoc (čl. 6 b) Nariadenia)

Zastaví konanie a odmietne (môže) vykonávať právomoc (čl. 6 a) Nariadenia)

Zastaví konanie o prejednanie majetku na území 3. štátu (môže na návrh len) (čl. 12 Nariadenia)

V SÚVISLOSTI S NARIADENÍM - EDO + PRÍLOHA EDO – NOTÁR ALEBO ODVOLACÍ (OKRESNÝ) SÚD

O (vyhovení žiadosti o vydanie EDO) vydaní EDO

O (nevyhovení žiadosti o vydanie EDO) nevydaní EDO

O (vyhovení žiadosti o zmenu EDO) zmene EDO

O (vyhovení žiadosti o (čiastočnom) odvolaní EDO) odvolaní EDO

O (vyhovení žiadosti o opravu EDO) oprave EDO

O (vyhovení žiadosti o pozastavení účinkov EDO) pozastavení účinkov EDO

1. Problém *Problemy kolizie rozhodneho prava podl'a Nariadenia a vnútroštátnej kolíznej normy* –čl. 2 ods. 1

- **Osobitný režim** na určité kategórie majetku, ktorý **ukladá obmedzenia** týkajúce sa dedenia tohto majetku, **sa uplatňuje na dedenie** bez ohľadu na rozhodné právo pre dedenie. “(čl.30+b54) – nie je zoznam týchto práv
V SR je zákaz drobenia lesnej a poľnohospodárskej pôdy pod určitú výmeru - zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, §707 OZ – členský podiel v SBD u manželov, obchodné podiely..
- **Adaptácia práva** čl. 31 a §67a ZMPS - Ak cudzie rozhodnutie obsahuje vecné právo, opatrenie alebo príkaz, ktoré nie sú známe v slovenskom právnom poriadku, toto vecné právo, opatrenie alebo príkaz sa, ak je to potrebné a v rozsahu, v ktorom je to možné **premení na vecné právo, opatrenie alebo príkaz, ktoré je známe v slovenskom právnom poriadku a ktoré je z hľadiska sledovaného cieľa a účelu a účinkov s ním spojených najbližšie vecnému právu, opatreniu alebo príkazu v cudzom rozhodnutí. Je výsledkom aplikácie čl. 1 ods. 2k) a l Nariadenia**
- **Odúmrť** čl. 33 +b56– právo štátu či jeho inštitúcie nadobudnúť **podl'a vlastného právneho poriadku** majetok z dedičstva nachádzajúci sa na jeho území,
- **Spätný odkaz** čl.34+b57 z právneho poriadku **tretieho štátu** sa prijíma, ak jeho kolízne ustanovenia odkazujú na právo ČŠ EÚ alebo tretieho štátu.
- Uplatnenie PP určeného podl'a nariadenia možno odmietnuť iba v prípade zjavného rozporu s **verejným poriadku (ordre public)** - čl. 35+b58

2. Problém Cezhraničné dedičstvo a manželské majetkové režimy v SR

- Čl. 1+čl. 83 Toto Nariadenie sa vzťahuje na dedenie po osobách...vyporiadanie BSM nie je dedenie
Kedže podľa čl.1 ods. 2 písm. d)Nariadenie sa nevzťahuje na majetkové práva vyplývajúce z manželského zväzku BSM čo znamená, že právomoc na vyporiadanie BSM slovenským notárom, ako súčasť dedičského konania na Slovensku bude posudzovaná podľa MZ alebo ZMPS, keďže Nariadenie úpravu vylučuje + v SR (podobne ako v Maďarsku a Poľsku) sa nebude uplatňovať NARIADENIE RADY (EÚ) 2016/1103 z 24. júna 2016, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových režimov manželov .. Sa uplatňuje na konania začaté **od 29. januára 2019** na základe rozhodnutia Rady EÚ, ktorým sa povolila posilnená spolupráca na žiadosť z 9.6.2016 štátov . Belgické kráľovstvo, Bulharská republika, Česká republika, Spolková republika Nemecko, Helénska republika, Španielske kráľovstvo, Francúzska republika, Chorvátska republika, Talianska republika, Cyperská republika, Luxemburské veľkovevodstvo, Malta, Holandské kráľovstvo, **Rakúska republika**, Portugalská republika, Slovinská republika, Fínska republika a **Švédske kráľovstvo** :

Právomoc slovenského notára na vyporiadanie BSM bude založená v 3 prípadoch podľa§ 37 a nasl. ZMPS :

- 1) Na nehnuteľnosti v SR sa použije § 37d -výlučná právomoc slovenského notára.
- 2) Na hnutel'né veci § 37, ak sa majetok nachádza v SR alebo
- 3) Na návrh účastníka, keďže ide o súvisiace práva§ 37c písm. a)

Rozhodné právo - Slovenský notár, ktorého právomoc na vyporiadanie BSM bude takto založená bude posudzovať zostavenie BSM a vyporiadanie BSM podľa - §21 ZMPS Osobné a majetkové vzťahy manželov sa spravujú právom štátu, ktorého sú príslušníkmi. Ak sú manželia príslušníkmi rôznych štátov, spravujú sa tieto vzťahy právom slovenským. (2) Dojednaná úprava manželského majetkového práva sa posudzuje podľa právneho poriadku, ktorý bol pre majetkové vzťahy manželov rozhodujúci v čase, keď k úprave došlo....

Predmanželská či manželská zmluva ako „neznámy“ inštitút by sa mal aplikovať v rámci použitia cudzieho práva (ak bude rozhodné cudzie právo, ktoré predmanželskú zmluvu pripúšťa). Nepredpokladám, že predmanželská zmluva by mala ostať neaplikovaná z dôvodu „výhrady verejného poriadku“. S predmanželskou zmluvou sa počíta napr. aj pri rekodifikácii občianskeho práva. Z toho dôvodu by nemalo ísť o inštitút, ktorý sa prieči základným „zásadám spoločenského a štátneho zriadenia SR“.

Právomoc slovenského notára na vyporiadanie BSM nebude založená, ak sa bude jednať o majetok patriaci do BSM mimo územia SR a keď nebude návrh účastníka (pozostalej manželky):

Ak nebude mať v danej veci právomoc (napr. nehnuteľnosti mimo SR), musí najprv cudzí súd rozhodnúť o vyporiadaní BSM a stanoviť, čo patrí do dedičstva a až následne slovenský súd / notár môže prejednať dané dedičstvo.

3. Problém Zistenie cudzieho rozhodného práva- ius

- Je otázkou vnútroštátnej úpravy alebo medzinárodných dohovorov
  - Nariadenia a smernice EÚ – upravujú otázky poskytovania právnej pomoci a vykonania dôkazu v cudzine
- V SR Od 1.12.2015 – novela ZMPS - § 53

(1) Na zistenie cudzieho práva justičný orgán urobí všetky potrebné opatrenia vrátane zabezpečenia obsahu cudzieho práva vlastnými prostriedkami, zo všeobecne dostupných zdrojov, uložením povinnosti účastníkom konania alebo vyžiadanim informácie od ministerstva spravodlivosti. Ak sa v primeranej lehote nepodarí obsah cudzieho práva zistiť alebo je zistenie obsahu cudzieho práva spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami alebo nemožné, použije sa slovenské právo.

(2) Ak pri prejednávaní vecí vzniknú pochybnosti, môžu si justičné orgány vyžiadať od MS SR vyjadrenie.

1. **Žiadosť (len) súdu** (aj na podnet notára a exekútora) opatrená prekladom súdneho prekladateľa **prostredníctvom** odosielajúceho orgánu – **MS SR** na ďalších 45 súdov na základe – **Európskeho dohovoru o informáciách o cudzom práve** zo dňa 7.6.1968 (ozn.č. 82/1997 Z.z.) a **Dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o informáciách o cudzom práve** z 15.3.1978 (ozn.č. 83/1997 Z.z.). K nemu vydaná Smernica MS SR a generálneho prokurátora Slovenskej republiky na vykonanie tohto Európskeho dohovoru – nájdete pod č. 384 Interných riadiacich aktov („IRA“). Možnosť podať otázky na výklad ustanovení
  - Žiadosť na MS SR na základe **zmlúv o právnej pomoci**, ktoré obsahujú ust. o vzájomnom poskytovaní inf. o svojich PP
2. **Internetové zdroje :**
  - Európsky portál elektronickej justície v 23 jazykoch - https://e-justice.europa.eu/content_succession
  - pre notárov aj link na webové sídlo CNUE (22 čl. štátov) <http://successions-europe.eu/> + odkaz na ENRWA: <http://www.arert.eu/Information-sheets.html?lang=en>
  - <https://eur-lex.europa.eu/n-lex>, ktorý je súčasťou N-lex -portál jednotného prístupu k vnútroštátnemu právu (len pre 14 jazykov, ČR a SR nie je)
  - <https://ec.europa.eu/civiljustice/useful-links/useful-linksen.htm> domovské stránky ministerstiev spravodlivosti čl. št. štátov EÚ
3. **Uloženie povinnosti účastníkovi predložiť obsah cudzieho práva bude menej časté + ekvivalent osvedčenia o slovenskom práve MS SR, preložený na úradného jazyka štátu, kde sa koná) § 61 ZMPS)**
4. **Žiadosť na MS SR - aktualizovaná lístkovnica „Internationales Erbrecht“ C.H.Beck – len v AJ alebo NJ**

4. Problém Pojem justičný orgán – súd ≠ notár

Nariadenie 650/2012 Súd = notár – recitál 21 Preambuly + čl. 2 + podľa definície čl. 3.2 → pôsobnosť kapitoly II., III., IV. A VI., na činnosť slovenských notárov, čl. 78

Civilný mimosporový poriadok : §161 ods. 2 písm. b

Poverenie vydané notárovi v dedičskom konaní sa nevzťahuje:

b) žiadosť o poskytnutie **právnej pomoci v cudzine**, ak z osobitného predpisu alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva, že o poskytnutie právnej pomoci môže požiadať výlučne súd,

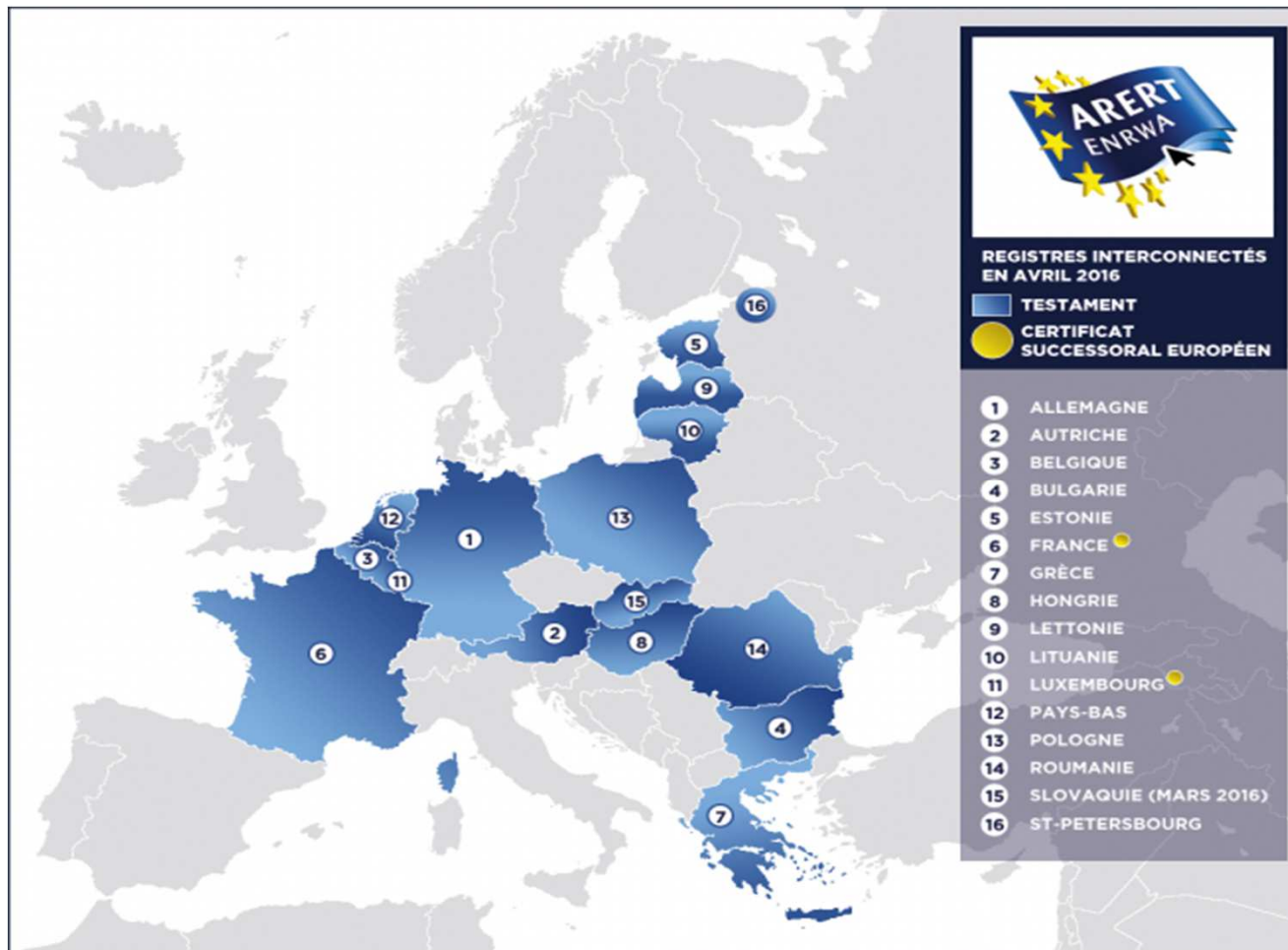
Nariadenie Rady (ES) č. 1206/2001 z 28. mája 2001 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach, viazaných 11 štátov

resp. dvojstranné dohovory o právnej pomoci

Napr. čl. 16 ods. 1 Zmluvy medzi SR a ČR o právnej pomoci vykonávananej justičnými orgánmi a úprave niektorých právnych vzťahov v občianskych a trestných veciach so Záverečným protokolom z 29.10.1992 (ozn. Č. 193/1993 Z.z)

Nariadenie Rady (ES) č. 1393/2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch („doručovanie písomností“) priame zasielanie dožiadaní medzi súdmi a priame vykonanie dôkazu dožadujúcim súdom

5. Problém ???Európsky register začatých konaní o dedičstve – čl. 14
a európskych osvedčení o dedičstve - čl. 62
???EK x ARERT/ENRWA-cez portále elektronickej justície

Prvé prejudiciálne otázky k Nariadeniu

Návrhy na začatie prejudiciálnych konaní pri výklade nariadenia (EÚ) č. 650/2012

➤ C 218/2016 – k Nariadenie o cezhraničnom dedičstve

„Majú sa článok 1 ods. 2 písm. k), článok 1 ods. 2 písm. l) alebo článok 31 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve [omissis] vykladať v tom zmysle, že umožňujú odmietnuť uznanie vecných účinkov vindikačného odkazu (legatum per vindicationem), ktorý je stanovený v rozhodnom dedičskom práve, ak sa odkaz týka vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v členskom štáte, ktorého právo nepozná inštitút odkazu s priamym vecným účinkom?“

➤ C 558/2016 – k Nariadeniu o cezhraničnom dedičstve

- Majú sa články 68 písm. l) a článku 67 ods. 1 1. Má sa článok 1 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 650/2012 vykladať v tom zmysle, že rozsah pôsobnosti nariadenia („dedenie majetku zosnulých osôb“) sa vzťahuje aj na ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré rovnako ako § 1371 ods. 1 nemeckého Bürgerliches Gesetzbuch (Občiansky zákonník; ďalej len „BGB“) upravujú majetkovoprávne otázky po smrti jedného z manželov zvýšením zákonného dedičského podielu druhého manžela?*
- V prípade, že na prvú prejudiciálnu otázku treba odpovedať záporne, ...smie byť ako celok zaradený do európskeho osvedčenia o dedičstve?*
- Ak v zásade bude odpoveď na túto otázku záporná, je napriek tomu možné vo výnimočných prípadoch odpovedať kladne v prípadoch, kedy a) je osvedčenie o dedičstve obmedzené na ten účel, aby sa práva dedičov uplatnili v určitom inom členskom štáte vo vzťahu k majetku poručiteľa, ktorý sa tam nachádza, a b) rozhodnutie v dedičských veciach (články 4 a 21 nariadenia (EÚ) č. 650/2012 a – bez ohľadu na to, ktoré kolízne právo sa použije – otázky majetkových práv vyplývajúcich z manželského zväzku treba posudzovať podľa rovnakého vnútroštátneho právneho poriadku.*
- Pokiaľ na prvú a druhú prejudiciálnu otázku ako celok treba odpovedať záporne, má sa článok 68 písm. l) nariadenia (EÚ) č. 650/2012 vykladať v tom zmysle, že dedičský podiel pozostalého manžela/manželky, ktorý bol zvýšený na základe majetkovoprávneho režimu, môže byť ako celok – z dôvodu zvýšenia, ale vtedy len pre informáciu – zahrnutý do európskeho osvedčenia o dedičstve?*

Prvé prejudiciálne otázky k Nariadeniu

➤ **C 565/2016 – Brusel IIa čl. 12**

Má sa na účel platnosti dohody o právomoci podľa článku 12 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 2201/2003 vychádzať z predpokladu, že v prípade návrhu na schválenie odmietnutia dedičstva, ktorý na grécky súd podali rodičia dieťaťa s obvyklým pobytom v Taliansku: a) rodičia jednoznačným spôsobom prijali dohodu o právomoci iba tým, že podali návrh na schválenie právneho úkonu na daný súd, b) príslušný prokurátor je jedným z účastníkov konania, ktorí musia v čase začatia konania súhlasiť s dohodou o právomoci, a to vzhľadom na skutočnosť, že podľa gréckej právnej úpravy je zo zákona účastníkom predmetného konania, c) dohoda o právomoci je v záujme dieťaťa, vzhľadom na to, že maloletá má spolu s rodičmi, ktorí sú navrhovateľmi, obvyklý pobyt v Taliansku, kým posledný pobyt poručiteľa a dedičstvo sú na území Grécka?

➤ *Otázka Richard Sulík (ECR) na písomné zodpovedanie E-007641/2016 EK Komisii podľa článku 130 rokovacieho poriadku, vo Vec: Európske osvedčenie o dedičstve - rozdelenie dedičstva*

Môže nemecký súd napriek výslovnej žiadosti dediča o uvedenie konkrétneho majetku nachádzajúceho sa v inom členskom štáte a jeho rozdelenie právo odmietnuť vyplniť v Európskom osvedčení o dedičstve časť týkajúcu sa rozdelenia dedičstva? Znamená rozdelenie dedičstva v uvedenom článku výlučne uvedenie dedičských podielov k celej mase majetku, alebo je súd na žiadosť dediča povinný konkretizovať majetok poručiteľa a jeho rozdelenie medzi dedičov?

Ako má nemecký súd postupovať v prípade, keď dedič v žiadosti o Európske osvedčenie o dedičstve uvedie, že poručiteľ vlastnil nehnuteľný majetok na území Slovenskej republiky?

➤ **C-392/15 Rozsudok súdneho dvora o splnenie povinnosti členským štátom – Článok 49 ZFEÚ – Sloboda usadiť sa – Notári Podmienka štátnej príslušnosti – Článok 51 ZFEÚ – Účasť na výkone verejnej moci**

Vo veci, ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, podaná 20. júla 2015, Európska komisia proti Maďarsku, v zastúpení: M. Z. Fehér, G. Koós a M. M. Tátrai, splnomocnení zástupcovia, žalovanému, ktorého v konaní podporujú:

Česká republika, v zastúpení: M. Smolek, J. Vláčil a D. Hadroušek, splnomocnení zástupcovia, vedľajší účastník konania,

Ďakujem Vám

za

pozornosť

JUDr. Miriam Imrich Breznoščáková, PhD.

www.mojnotar.sk